

పదనిష్పాదన కళ (7)

The joy of coining new words!

తాడేపల్లి లలితాబాలసుబ్రహ్మణ్యం

భాషాశాస్త్రం: పదనిష్పాదన కళ (7)

రచన: తాడేపల్లి లలితాబాలసుబ్రహ్మణ్యం

ప్రచురణ: కినిగె పత్రిక <http://patrika.kinige.com>

కాలం: జూన్ 2014

శాశ్వత లింకు : <http://patrika.kinige.com/?p=2762>

©Author.

What can you do with this document?

Read it!

Store this PDF on your device.

Share the link with your friends

Share this PDF with your friends via personal communication (e.g. email)

Take printouts for personal use

What is not allowed by Owner of this document?

Editing the document. No page to be removed or added.

Distributing to public (instead kindly share the link to Kinige given above)

పదనిష్పాదన కళ

దీని ముందుభాగం

అయిదో అధ్యాయం

సంస్కృత పదప్రత్యయాల సహాయంతో క్రియాకల్పన పద్ధతులు

సంస్కృత పదాలకి ఇంచుక్ చేతే విధానం మనకందఱికి కొద్దో గొప్పో తెలుసు కనుక సవిస్తరంగా ఆ జోలికి పోను. విశేష వివరణలు కావాల్సినవారు చిన్నయసూరి రచించిన బాలవ్యాకరణంలోని క్రియాపరిచ్ఛేదం చదవండి. ఐతే ప్రస్తుతం ఈ మార్గంలో కూడా అవసరమైన పదాల కల్పన జఱగడంలేదు. దీనికి సామాజిక కారణాలున్నాయి. మన సమాజంలో సంస్కృత భాషాపరిజ్ఞానం ఎక్కువగా ఒక ప్రత్యేక సామాజిక జనాభాకే పరిమితం. మిగతా ప్రజలకి సంస్కృతంతో సంపర్కమెప్పుడూ లేదు. ఇప్పుడు ఆ జనాభా ఆంగ్లవిద్యాపారీణమైంది. తత్ఫలితంగా మనం గతం నుంచి సాంస్కృతిక తెగతెంపులకి గుఱైన అపస్మారకపు చారిత్రకదశలో బతుకుతున్నామేమో ననిపిస్తుంది. మనం ఆంగ్లపదాలకి దీఱైన దేశిపదాల్ని పట్టుకోవడంలో విఫలమవుతున్న దశాపరిణామం గోచరిస్తోంది. ఇక్కడ కొంత ప్రదర్శించడం జఱగుతోంది. ఈ ఒఱవడినే మిగతా పదాలకి సైతం అనువర్తించి ప్రయత్నించవచ్చు.

ఉదా:- పుస్తకం (book) - పుస్తకించు (booking)

వీణ్ణి జేబుదొంగగా పుస్తకించండి. (నమోదు చెయ్యండి. Book him as a pickpocket)

మార్గం (route) - మార్గించు (routing)

పేపాల్ ద్వారా ఈ చెల్లింపుని మార్గించాను (మార్గం కల్పించాను) = పేపాల్ పద్ధతిలో (మార్గంలో) ఈ చెల్లింపుని పంపించాను. (I routed this payment through Paypal)

‘ఇంచుక్’ ఉపయోగించి ప్రసిద్ధ సంస్కృత వ్యక్తుల/దేవతల పేర్లని కూడా క్రియాధాతువులుగా మార్చొచ్చు. అలాంటివి ఒకటి-రెండు ఇప్పటికే సుప్రసిద్ధం. ఉదా : భీష్ముడు - భీష్మించుట, శివాలెత్తుట మొ.

మఱికొన్నింటి క్కూడా అవకాశముంది. కాని అలాంటి క్రియాధాతువులు అర్థం కావాలంటే వారి గుణగణాలు కొంచెమైనా తెలియాలి. చరిత్రలో కొందఱు వ్యక్తులు చేసిన పనులు వారి మనస్తత్వానికి అద్దంపట్టుతాయి. ఆ మనస్తత్వాన్ని అనుసరించి చేసే పనుల్ని వర్ణించడానికి వారి పేరుమీద క్రియాధాతువుల్ని కల్పించవచ్చు. ఉదా:-

- విక్రమార్కించు = పట్టువదలకపోవు
- జయచంద్రించు = స్వదేశీయులకు ద్రోహం చేసి విదేశీయులకు తోడ్పడు
- కుంభకర్ణించు = లోకోత్తరంగా నిద్రపోవు మొదలైనవి.

మన పూర్వీకులు కేవలం సంస్కృత క్రియాధాతువులనే తెలుగులోకి తేలేదు. వారు సంస్కృత నామవాచకాల నెన్నిటిను కూడా తెలుగు క్రియాధాతువులుగా పరివర్తించారని గమనించాలి. ఈ క్రిందిపదాలు పరిశీలించండి:

- అంకురం - అంకురించు; అంజలి - అంజలించు; అంతరము - అంతరించు;
- అనుకూలం - అనుకూలించు; అలసం (అలస్యం) - అలసించు; అసహ్యం - అసహించుకొను;
- ఆశ = ఆశించు,; ఆర్భటి - ఆర్భటించు; కటాక్షం - కటాక్షించు; కబళం - కబళించు; కరుణ - కరుణించు;
- కర్ణం - కర్ణించు; కుసుమం - కుసుమించు; గోచరం - గోచరించు; గౌరవం - గౌరవించు;
- జన్మ - జన్మించు; చిత్రం - చిత్రించు; తటస్థము - తటస్థించు; తామసం - తామసించు;
- తీవ్రం - తీవరించు; నిర్మూలం - నిర్మూలించు; నీరసం - నీరసించు; పరమపదం - పరమపదించు;
- పరిపాటి - పాటించు; ప్రగల్భాలు - ప్రగల్భించు; ప్రతికూలం - ప్రతికూలించు;
- ప్రతిబింబం - ప్రతిబింబించు; ప్రపంచము - ప్రపంచించు; పురాణం - పురాణించు; బద్ధకం - బద్ధకించు;
- మూర్ఖుడు - మూర్ఖించు; యోగం - యోగించు; వల్లి (ఉపనిషత్తులలోని శీక్షావల్లి, ఆనందవల్లి మొదలైన అధ్యాయాలలోని మంత్రాల పఠనం) - వల్లించు; విగ్రహం (పోట్లాట) - విగ్రహించు;
- విషమం - విషమించు; విహ్వలము - విహ్వలించు శృంగారం - శృంగారించు; శుష్కం - శుష్కించు;
- సమీపం - సమీపించు; సాహసం - సాహసించు; స్వాగతం - స్వాగతించు; హేమం - హేమించు మొ||

ఇవేవీ సంస్కృతంలో క్రియలుగా వాడరు. కానీ తెలుగుపూర్వీకులు సాహసించారు. వీటిల్లో నామవాచకాలే కాక అనుకూలం, గోచరం, విషమం, విహ్వలం, అసహ్యం, సమీపం లాంటి

విశేషణాలు కూడా ఉన్నాయనేది అవధేయం. దురదృష్టవశాత్తూ ఆ చొరవ ఈ తరంలో లోపించి పదస్పష్టి ఆగిపోయింది. ప్రయత్నించాలే గానీ ఇప్పుడు కూడా ఈ బాటలో పదాన్ని నిష్పాదించే అవకాశం ఇతోఽధికంగా ఉంది.

౧. ఇలాంటి పదాన్ని క్రియలుగా మార్చేటప్పుడు సర్వ సాధారణంగా చివరి 'ఈకరించు' అని చేతుస్తారు. అలా కాకుండా నేరుగా వట్టి 'ఇంచుక్' చేర్చడం ద్వారా కూడా క్రియాధాతువుల్ని నిష్పాదించే వీలుందని పై ఉదాహరణల ద్వారా తెలుసుకో వచ్చు.

నామవాచకాల్ని క్రియాధాతువులుగా మార్చడం: ఎందుకు? ఏమిటి? ఎలా?

ఒక నామవాచకాన్ని క్రియాధాతువుగా మారుస్తున్నామంటే అలా ఎందుకు మారుస్తున్నామో మనలో ఒక స్పష్టమైన అవగాహన ఉండాలి. అసలు అలా మార్చే అవసరం దానంతట అది కలగాలి. అలా మార్చడం ద్వారా మనం ఏ విధమైన కొత్త అర్థాన్నీ, వ్యంగ్యధ్వనినీ ఉద్దేశిస్తున్నామో ముందు మనకొక అవగాహన ఉండాలి. సరైన లక్ష్యశుద్ధి లేకుండా ఊరికే ప్రతి నామవాచకాన్నీ క్రియాధాతువుగా మార్చడం వల్ల వచ్చిపడే అదనపు అభివ్యక్తిసౌలభ్యమేమీ లేదు.

౧. సాధారణంగా ఒక పదబంధం (phrase) తో గానీ, శబ్దపల్లవం (idiom) తో గానీ బారుబారుగా చేసే వ్యక్తీకరణలను ఒక్కపదంగా కుదించడం కోసం మారుస్తారు.

ఉదా :- తెలుగులోకి అనువదించాడు = తెనిగీకరించాడు. ఘనపదార్థంలా గట్టిగా మారింది = ఘనీభవించింది.

౨. కొన్నిసార్లు రచనలకి శీర్షికలుగా సమాసాల్ని పెట్టాల్సి వస్తుంది. రచనాశీర్షికలు బారుబారుగా ఉండడం బావుండదు గనుకా, క్లుప్తంగా వ్రాయాలంటే సమాసఘటన తప్పదు గనుకా, ఆ సమాసాల్లో పదబంధాలూ, శబ్ద పల్లవాలూ ఇమడవు గనుకా, ఒక పదాన్ని క్రియాధాతువుగా మార్చి దాని భావార్థకాన్ని (noun form) ఒక అవయవంగా సమాసంలో చొప్పిస్తారు.

ఉదా- రెండుదేశాలకీ మధ్య మళ్ళీ స్నేహం కలపడం అని శీర్షిక పెట్టాల్సి ఉందనుకోండి. ఇటుదేశాల పునర్మైత్రీకరణ అని పెట్టొచ్చు.

3. సదరు నామవాచకం తన అర్థం ద్వారా సూచించే వ్యక్తిగానో, వస్తువుగానో, పదార్థంగానో, లక్షణంగానో మార్చడాన్ని, లేదా మారడాన్ని తెలియజేయడం కోసం క్రియాధాతువుగా మారుస్తారు.

ఉదా:- దైవం = దేవుడు

దైవీకరించు = దేవుణ్ణి చేసి పూజించు

పిండం = ముద్ద

పిండికరించు = ముద్దగా చేయు

హేమం = బంగారం

హేమీకరించు = బంగారుమయంగా చేయు

కఠినం = గట్టి

కఠినీకరించు = కఠినత్వమనే లక్షణాన్ని కలిగించు / సంతరించుకొను

ఉద్యానం – తోట

ఉద్యానీకరించు = తోటలాగా మార్చు

ఉద్యానీకరణ – Landscaping (హరితీకరణ అని కూడా అనొచ్చు)

౪. ఒక వస్తువుతో పోల్చడానికి ఆ వస్తువుని క్రియాధాతువుగా మారుస్తారు.

పర్వతం = కొండ (ఇక్కడ పర్వతం పోల్చబడే వస్తువు)

పర్వతీకరించు = పర్వతంలా పెద్దదీ, గొప్పదీ చేసి మాట్లాడు

తృణం = గడ్డిపోచ (ఇక్కడ తృణం పోల్చబడే వస్తువు)

తృణీకరించు = గడ్డిపోచతో పోలుస్తూ దానిలా (తక్కువగా) చూచు

౫. దేన్నయినా/ ఎవణినైనా ఒకచోట ఉంచడం/ పెట్టడం అనే అర్థంలో క్రియాధాతువుగా మారుస్తారు.

వశం = అదుపు

వశీకరించు = అదుపులో పెట్టు

ఉన్నతం = ఎత్తు

ఉన్నతీకరించు = ఎత్తులో/ ఎత్తుగా పెట్టు (to elevate, to promote)

దూరం = దవ్వ

దూరీకరించు = దూరంగా పెట్టు

ఈకరించు

ఈకరించు అని చేర్చి నామవాచకాల్ని క్రియాపదాలుగా మార్చిన కొన్ని పూర్వోదాహరణలు ఈ క్రింద.

ఆంధ్రము = తెలుగుభాష - ఆంధ్రీకరించు

వక్రము = వంకర - వక్రీకరించు

విద్యుత్ = Electricity - విద్యుదీకరించు

పట్టణము = Urban area - పట్టణీకరించు (to urbanize)

క్రమబద్ధము = regular - క్రమబద్ధీకరించు (to regularize)

విపులము = వివరము - విపులీకరించు (to elaborate)

విశదము = తేటతెల్లము - విశదీకరించు (to elucidate)

అధునా = ఇప్పుడు, ఈ సమయము - ఆధునీకరించు (to modernize)

ప్రమాణము = Stanadard - ప్రమాణీకరించు (to standardize)

క్రోడము = ఒడి - క్రోడీకరించు (ఒళ్ళో పెట్టుకున్నట్లుగా ఒకచోట చేర్చుకోవడం)

వాజము = టెక్క/ వేగం - వాజీకరణం (వేగాన్ని పెంచే ఔషధం)

సరళం = తేలిక - సరళీకరణం (simplification/ liberalization)

పరాయి = alien; పరాయికరించు = పరాయిగా చేయు (alienate)

పరాయికరణ = alienation మొ||

కానీ అన్నిపదాలకీ 'ఈకరించు' చేర్చడం సాధ్యం కాదు, ముఖ్యంగా ఆకారాంత, ఉకారాంత, యకారాంత శబ్దాలకి !

వివరణ :- ఉకారాంత శబ్దాలంటే పదం చివట 'ఉ/ ఊ' అని అంతమయ్యేవి. ఉదా :- జిజ్ఞాసువు, పటువు, మధువు మొ||వి.

౧. వీటి చివటి అచ్చుని దీర్ఘం చేసి కరించు అని చేర్చాలి.

అప్పుడు ఇలాంటివి - జిజ్ఞాసూ + కరించు, పిపాసూ + కరించు, జంతూ + కరించు, గురూ + కరించు, పటూ + కరించు, మధూ + కరించు అనే విధంగా మారతాయి.

ఆకారాంత శబ్దాలంటే పదం చివట 'అ' అనే ఉచ్చారణతో పలికేవి. ఉదా ఉదా:- లతా, ప్రక్రియా, శాఖా రేఖా మొ||వి.

యకారాంతాలంటే పదం చివట 'య' అనే అక్షరం గలవి. ఉదా :- సమయం, వాఙ్మయం, కార్యం మొ||వి.

౨. ఆకారాంత, యకారాంతాలకి చివట 'ఆపించు' అని చేర్చి వాటిని క్రియాధాతువులుగా పరివర్తించవచ్చు. ఉదా:-

ప్రక్రియ = (n) process

ప్రక్రియాపించు - (v) to process

ఉదా :- ఆంధ్రాలో ఆహారాన్ని ప్రక్రియాపించే పరిశ్రమలు హెచ్చు. (Food-processing units abound in Andhra)

౩. ఒకసారి ఇలా ఒక కొత్త క్రియాధాతువుని నిష్పాదించినాక, దాని నుంచి ఉద్భవించే విస్తారమైన పదకుటుంబం ఇలా ఉంటుంది.

ప్రక్రియాపన = (n) processing

ప్రక్రియాపకం = processor (ఉదా:- పదప్రక్రియాపకం = Word-processor;
ప్రక్రియాపక పరిశ్రమ = processing industry)

ప్రక్రియాపితం = processed (ఉదా:- ప్రక్రియాపిత ఆహారం = processed food)

ప్రక్రియాపకుడు = process maker

ప్రక్రియాపనీయం = processable, processing-worthy

ప్రక్రియాపనీయత = processability

ఇదే విధంగా-

సమయం = (n) time

సమయాపించు = (v) సమయాన్ని ఏర్పాటుచు to set a time, to schedule something as to occur at a particular time.

సమయాపన (n) ఉదా :- ఈ టపాని వచ్చే వారానికి సమయాపించాను - I have scheduled this post for the next week.

శాఖ = (n) a branch

శాఖాపించు = (v) శాఖగా ఏర్పాటు చేయు, శాఖగా ఏర్పాటుగు to set up a branch, to branch out

శాఖాపన (n) = branching out

ఉదా :- ఆ వ్యాపారం ఆంధ్రా అంతటా శాఖాపించింది (శాఖలుగా విస్తరించింది) - The business branched out all over Andhra.

౪. 'ఈకరించు' చేర్చాల్సిన అన్నిచోట్లా మఱొక అర్థంలో కావాలనుకున్నప్పుడు 'ఆపించు' అని చేర్చవచ్చు.

ఉదా :- సామాన్యీకరించు అనేది to generalize అనే అర్థంలో వాడబడుతోంది. ఇది సామాన్య శబ్దానికి ఈకరించు అని చేర్చడం ద్వారా ఏర్పడింది. కానీ ఒక సందర్భంలో అదే సామాన్యశబ్దాన్ని ఉపయోగించి మనం ఇంకో అర్థంలో ఒక కొత్త క్రియాధాతువుని నిష్పాదించాలనుకున్నాం. అప్పుడు-

సామాన్యపించు - (v) to reduce someone or something to common level;
to apply something commonly to all. సామాన్యపన (n) - ఇవి నేనిచ్చిన అర్థాలు.

౫ . ఆకారాంతశబ్దాల్ని క్రియాధాతువులుగా మార్చడానికి దుకృష్ (కరించు) ధాతువుని నేరుగా చేర్చవచ్చు.

ఈకరించు అవసరం లేదు.

ఉదా :- శాఖాకరించు (శాఖాకరణ),

రేఖాకరించు (రేఖాకరణ),

బాధాకరించు (బాధాకరణ) మొ||

౬. ఇకారాంత/ ఈకారాంత శబ్దాల విషయంలో కష్టమే లేదు. నేరుగా ఈకరించు అని చేర్చవచ్చు. ౭. ఉకారాంత శబ్దాల విషయంలో వాటి చివటి ఉకారాన్ని దీర్ఘం చేసి ఆ తరువాత దుకృష్ ధాతువునీ, ఇంచుక్ నీ చేర్చాలి.

1. ఉదాహరణకు :- అణువు = (n) atom

అణు + కృ + ఇంచుక్ = అణూ + కర్ + ఇంచుక్

= అణూకరించు = (v) to atomize

దీని పదకుటుంబం ఇలా ఉంటుంది.

అణూకరణ = (n) atomization

అణూకారి/ అణూకర్త = (n) atomizer (స్త్రీలింగం - అణూకారిణి)

అణూకృతం/ అణూకారితం = (past participle) atomized

అణూకరణీయం = (adj) atomizable

వ్యతిరేకార్థకం - అనణూకరణీయం = (adj) non-atomizable

అణూకరణీయత = (n) atomizability

2. పటువు = (adj) hard, strong, powerful, capable

పటూకరించు = (v) to harden, to strengthen, to empower, to enable. to capacitate

పటూకరణ = (n) hardening

పటూకారి / పటూకర్త = (n) hardener (స్త్రీలింగం – పటూకారిణి)

పటూకృతం / పటూకారితం = (past participle) hardened

పటూకరణీయం = hardenable

వ్యతిరేకార్థకం – అపటూకరణీయం = (adj) un-hardenable

పటూకరణీయత = (n) hardenability

3. మృదువు = soft, delicate, sensitive

మృదుకరించు = to soften, to sensitize

మృదుకరణ = (n) softening

మృదుకారి / మృదుకర్త = (n) softener (స్త్రీలింగం – మృదుకారిణి)

మృదుకృతం / మృదుకారితం – (past participle) softened

మృదుకరణీయం – softenable

వ్యతిరేకార్థకం – అమృదుకరణీయం = (adj) un-softenable

మృదుకరణీయత = (n) softenability

౮. హలంత శబ్దాల్ని ఇలా సకర్మక క్రియాధాతువులుగా మార్చేటప్పుడు ఆ శబ్దాలకి డుక్యజ్ (కరించు) ధాతువు నేరుగా వచ్చి చేటుతుంది.

బలాత్ = బలంతో; బలాత్కరించు = ఒత్తిడిచేయు

సత్ = పండితుడు; సత్కరించు = బాగా తెలిసినవాడనే గౌరవాన్ని చూపించు, సమ్మానించు

తిరస్ = వెనక్కి; తిరస్కరించు = త్రిప్పిపంపు

సాక్షాత్ = కట్టెదుట; సాక్షాత్కరించు = ఎట్టెదుట చూపించు

భీత్ = భీభీ; భీత్కరించు = భీకాట్టు

భవించు / ఈభవించు

౧౦. భవించు / ఈభవించు అని చేర్చి నామవాచకాల్ని క్రియాపదాలుగా మార్చిన కొన్ని పూర్వోదాహరణలు ఈ క్రింద. భవించు అంటే అవ్వడం / కావడం / ఉండడం. ఉదా:-

మందం = నెమ్మది, మెల్లన; మందీభవించు = నెమ్మదించు

అంతర్ = లోపల; అంతర్భవించు = లోపల భాగంగా ఉండు, అప్రమేయంగా (తనంత తానే) ఉండు. To underlie.

శీతలం = చల్లనిది; శీతలీభవించు = చల్లబడు.

ఉష్ణం = వేడి; ఉష్ణీభవించు = వేడెక్కు.

ద్రవం = నీటివంటి పదార్థం; ద్రవీభవించు = నీటిలా పల్చగా ప్రవహించే తత్వాన్ని సంతరించుకొను

౧౧. ఈ విధంగా నిష్పాదించిన క్రియాధాతువుల నుంచి ఉద్భవించే విస్తారమైన పదకుటుంబం ఇలా ఉంటుంది.

ద్రవం = (n) liquid

ద్రవీభవించు = (v) to get liquefied = ద్రవంగా మారు

ద్రవీభవనం = (n) liquefaction = ద్రవంగా మారడం

ద్రవీభావి = (adj) liquefier = ద్రవంగా మారే స్వభావం గలది (స్త్రీలింగం ద్రవీభావిని)

ద్రవీభూతం = (past participle) liquefied = ద్రవంగా మారినటువంటిది (పుల్లింగం ద్రవీభూతుడు)

ద్రవీభవనీయం = (adj) liquefiable

వ్యతిరేకార్థకం = అద్రవీభవనీయం / అద్రవనీయం = (adj) non-liquefiable

౧౨. హలంత శబ్దాల్ని ఇలా అకర్మక క్రియాధాతువులుగా మార్చేటప్పుడు ఆ శబ్దాలకి భూ (భవించు) ధాతువు నేరుగా చేటుతుంది. ఉదా :-

ఆరాత్ = దగ్గట

ఆరాత్ + భవించు

ఆరాధ్యవించు = దగ్గఱ అగు

సరిత్ = నది

సరిత్ + భవించు

సరిద్యవించు = నదిలా మారు

అభ్యాసకార్యములు

I. ఈ క్రింది పదాల్ని క్రియాధాతువులుగా మార్చి వాక్యరూపంలో ఉదాహరణలివ్వండి :

1. విఫలం 2. జయప్రదం 3. ప్రముఖం 4. ప్రతినాయకుడు 5. మానవుడు 6. పశువు 7. ఆస్తికుడు 8. మృత్యువు 9. సాధువు 10. కార్యం 11. సత్యం 12. సేతువు 13. వాఙ్మయం 14. ఐతిహాసికం (చారిత్రకం) 15. గ్రామ్యం 16. వితథం (అబద్ధం) 17. అధ్యాయం 18. సౌమ్యం 19. ధర్మం 20. తత్వం (philosophy) 21. 22. చిహ్నం 23. తేజస్ / తేజో 24. ఓజస్ / ఓజో (బలం) 25. మధువు 26. మరువు (మరుభూమి = ఎడారి) 27. హిమం 28. ప్రచురం 29. శ్వేతం (తెలుపు) 30. ధూసరం (grey) 31. అరుణం (ఎఱుపు) 32. లోహితం (ఎఱుపు) 33. పాటలం (గులాబీరంగు) 34. హరితం (ఆకుపచ్చ) 35. శ్యామలం (నలుపు) 36. గౌరం (పసుపు) 37. శ్యావం (brown) 38. సుగంధం 39. నిర్జలం (నీళ్ళు లేనిది) 40. దరిద్రుడు 41. సంపన్నుడు. 42. విపణి. 43. సాయుధుడు 44. నిరాయుధుడు 45. నిఘంటువు 46. కోశం 47. వర్ణక్రమం (alphabetical order) 48. క్రమం (order) 49. పద్ధతి (order) 50. వాహిని (channel). 51. పంజరం.

II. ఈ క్రింది ఆంగ్ల క్రియాధాతువులకి సరిసాటి అయిన తెలుగు-సంస్కృత పదాలు ఎంచుకొని క్రియాధాతువు లుగా మార్చండి :

సూచన-౧ : ఉదా :- to represent - ఒకటికి / ఒకదానికి ప్రతినిధిగా ఉండు

ప్రతినిధి + ఇల్లుక్ = ప్రతినిధిల్లు.

సూచన-౨ : దీనికే ఇంచుక్ చేర్చి ప్రతినిధించు - To delegate (ప్రతినిధిగా పంపు) అనే అర్థంలో ఇంకో క్రియా ధాతువుని సైతం నిష్పాదించవచ్చు. ఉదా :- ఐ.రా.స. సమావేశాలకి మా తరపున ఇద్దరిని ప్రతినిధించాం.

అంటే ఆ ఆంగ్ల క్రియాధాతువుకి ఏ ముఖ్యమైన తెలుగుపదంతో అర్థం చెప్పుకుంటామో దాన్నే కొత్త క్రియాధాతువు గా పరివర్తించాలన్నమాట. పై మచ్చులో ప్రతినిధి అలాంటి ముఖ్యమైన పదం.

1. to abbreviate (ప్రత్యాహారముగా కల్పించు)
2. to abdicate -పద (పదవీ) త్యాగము చేయు
3. to abet - నేతము చేయుటకై సహాయము చేయు
4. to abridge - క్లుప్తముగా చేయు
5. to abrogate - చట్టమును/ శాసనమును/నిబంధనను/ఒప్పందమును రద్దుచేయు (పదం ముందు అ గానీ వి గానీ వాడండి)
6. to accelerate - వేగిరం చేయు, వేగవంతం చేయు, శీఘ్రతరం చేయు
7. acclimatize - ఒక వాతావరణానికి అలవాటు చేయు/ అలవాటుపడు
8. to accommodate - విడిది ఇచ్చు
9. to conceptualize - మనసులో ఒక పరిభావనని/ భావనని ఏర్పరుచుకొను
10. to complicate - సంక్లిష్టం చేయు
11. to condescend - ఇతరుల కంటే సర్వోత్తముడైనట్లు ప్రవర్తించు
12. to conscript - బలవంతంగా సైన్యంలో చేర్చుకొను, సైనికుడుగా చేసుకొను
13. to countersign - ఒకఱు ఇప్పటికే సంతకం చేసిన పత్రం మీద తాను మళ్లీ సంతకం చేయు (పదానికి ముందు ప్రతిఅనే ఉపసర్గ చేర్చండి)
14. to debilitate - అశక్తం చేయు
15. to de-glacialize - హిమానీనదాలు లేకుండా చేయడం/ లేకుండా అవడం (అ- హిమానీ అనే పదాన్ని వాడండి)

III. ఈ క్రింది క్రియాధాతువులకి పదకుటుంబాల్ని నిష్పాదించండి :

1. వర్గీకరించు 2. సులభీకరించు 3. జటిలీకరించు 4. వలసీకరించు 5. పత్రీకరించు 6. విశదీకరించు 7. నిగూఢీ కరించు (to mystify) 8. వాహినీకరించు (to channelize) 9.

నవలీకరించి (నవలగా వ్రాయు) 10. కవనీకరించు (ఒక ఆలోచనను కవిత్వంగా మార్చి చెప్పు)
11. తద్భవింతు (సంస్కృతశబ్దం కాకపోయినా వినికొడికీ, వ్యాకరణ కార్యాలకీ ఆ విధంగా ప్రవర్తించు : ఉదాహరణకు సేకరణ అనే పదం) 12. వ్యాసీకరించు (ఒక ఆలోచనను వ్యాసరూపంలో రచించి వ్యక్తం చేయు) 13. చిత్రీకరించు (to shoot) 14. క్రియాపించు (క్రియగా మార్చి వ్యక్తం చేయు) 15. సమీకరించు 16. తరూకరించు (పూర్వం ఇది, ప్రస్తుతం ఇది, పరం ఇది అని ఒకదాని కింద ఒకటి సూచిస్తూ ఒక చెట్టులాంటి పటాన్ని గీచు) 17. తటస్థీకరించు (to neutralize) 18. ప్రతీకరించు (పగ తీర్చుకొను) 19. శుద్ధీకరించు (to purify) 20. పవిత్రీకరించు.

(తరువాయి భాగం వచ్చే వారం)

For Latest Telugu Books - Visit now:

Kinige.com